

Előzetési díj helyben:
 Egész évre 8 frt
 Félévre 4 frt
 Negyedévre 2 frt
 Vidékre 1 forinttal több.

Hirdetési díj:
 Egész oldal 20 frt
 Fél oldal 10 frt
 Negyed oldal 5 frt

Ezenfelül minden hirdetésnél
 30 kr. kintst. illeték fizetendő.

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAP, SZERDÁN és PÉNTEKEN.

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 VII-ik kör, Virág-utca
 337. házszám.

Ugyan a kéziratok, mint a hirdetések ott vetetnek fel.

„Nyilttér“ sora 15 kr.

Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr és a kintstári illeték számítottatik.

A szabadkai bünyügi végtárgyalások.

A szabadkai kir. törvényszék bünyünyítő osztályának végtárgyalásainál elég szép hely tartatott fenn arra, hogy a nyilvánosság követelményeinek elég tetsessék.

Több mint 100 ember részére fokozatosan emelkedő ülő helyek vannak berendezve, s a mi Szabadkán szokatlan: ezek az ülőhelyek majd minden végtárgyalásnál rendszerint elfoglaltak.

Végig néztük már többször a hallgatóság sorait, s azt tapasztaltuk, hogy az ott megjelent egyének a legnagyobb részben bünyüny vizsgálat alatt álló vádlottak. Ismert firmák Szabadkán. Lókötők, csalók, tolvajok s más kétes ekzisztenciájú embereket látunk ott, akik kiváló érdeklődéssel hallgatják végig a különféle kérdéseket és vallomásokat, s mintegy előkészítő iskolának veszik a különböző kérdéseket, feleletek feltételét és az ítéletet indokolásával együtt, hogy a velük szemben nemsokára kitűzendő bünyüny végtárgyalásokra minél jobban elkészüljenek.

A szabadkai kir. törvényszék bünyüny végtárgyalásai nézetünk szerint túllépték azt a nyilvánosság követelt határt melyet a törvény intenciója követel.

Szerintünk három hiba van, mit úgy a törvényszéki elnök mint az ügyész figyelmébe ajánlunk:

1. Belépti jegyek nélkül a terembe senki be ne bocsájtassék. A belépti jegyek azonban névre szólóan állittassanak ki. Husz éven aluli gyerkőczök a terembe be ne bocsájtassanak, mert majd minden nap vannak sikamlós jelenetek, melyek az éretlen fickók erkölcsi érzületére s így a társadalom közérkölciségére nagyon mély befolyást gyakorolnak.

2. Az általánosan ismert s vádlottaként szereplendő egyéniségek részére jegy ne adassék ki, mert ezek szokták fogas vallomásaikkal leginkább tévútra vezetni a törvényszéket bármilyen lelkiismeretes ítéletet akarnának is hozni.

3. Kövesse a kir. törvényszék elnöke a budapesti mintát, rendeztesen be a hírlapírók részére fenntartott helyeket, hogy azok ne kényszerüljenek kabátjaik szélén venni fel jegyzeteiket, és a részükre fenntartott helyeket a teremőr ne engedje más által elfoglaltatni. A sajtó útjani nyilvánosság legalább is tiszszerte több mint az: amikor a végtárgyalásokat más bünyünyben vádolt betyárok hallgatják végig.

Nem akarunk ez indítványunk által rossz vért szülni, de hinni szeretnők úgy

a törvényszéki elnök mint a kir, ügyész részéről hogy a módosítások épen az igazságszolgáltatás érdekében mielőbb megteremtetnek.

Városi közgyűlés.

I.

Szabadka sz. k. város törvényhatósága tegnap tartotta okt. havi rendes közgyűlését nagy érdekeltség mellett, mert választások voltak — kenyeret osztottak. Az egész nap majdnem névszerinti szavazásokkal veszett el s voltak komikus, de hevesebb jelenetek is. Prépost plébánosunknak is módjában volt „predikálni“, mert két indítványa s illetve javaslata is volt.

Nem hagyható szó nélkül, hogy olykor akkora zsvajt csaptak a terembe betódult kandidátusok és hozzátartozóik, miszerint az elnöki csengetyű szava sem hallatszott ki belőle, a beszélő vagy olvasó referens hangja pedig teljesen elveszett.

Már többször kénytelenek voltunk erre a visszaélésre rámutatni, s ma is megteesszük: intézkedjék, a ki arra illetékes, miszerint a terembe csak az jusson be, akinek dolga van ott. A betódulók még a városatyák székeit is elfoglalták, úgy,

TÁRCZA.

A mamának igaza van.

— Modern genre. —

— Soha férfi csókja nem illeti ajkamat — mondá a karsu Margit. Igen, ha majd az a kiállhatatlan ember, kit kapzsóság, életuntság, az eltompult idegek új inger utáni vágya, vagy talán szerelem vezet karjaimba s fátyolozott hangon rebegi: én édes kis feleségem . . . akkor . . . akkor eltűröm. hidegen, némán . . . de én . . . én nem csokolom meg soha . . . soha . . .

A kis Margit büszkén rázta daczos kis fejecskéjét. A márvány homlokon mint apró kigyócskák himbálóztak a barna illatos fűrtök, de mintha valamennyi megeafolni akarna Margitot, mialatt ő fejét tagadólág rázta, ezek a fűrtök „igent“ bölintottak.

És a kis exotikus virág széptevője, egy pedrett bajuszu, villogó szemű ifju, csak a fűrtös ingerlő mozgását látta.

Mosolygott gonoszul, kétkedőleg.

Margit nem akarta észrevenni az urfi kajau arczjátékát

Elfordult és haragját a zongorán tölté ki, mely siránkozó futamokban esdekelt kiméletért.

A mama a szoba egyik sarkában a divatlapot tanulmányozta és így okosabb dolga volt, mint arra figyelni, amit a kis Margit az urfiával összefecseg.

De lágyabb akkordok keltek szárnyra a bársonyos kéz alól.

— Ne gondolja azért uram, hogy érzéketlen szobor vagyok. Korántsem. Nem egy férfi tetszett már nekem. Sőt még attól a gondolatától sem rettentem vissza, hátha szerelmes lennék egyik, vagy másikba. De megcsokolni . . . ah, azt soha!

Az urfi arczán gunyos árny lebegett, mialatt szórakozottan lapozgatott egy hangjegyfűzetben.

— És miért irtózik a csóktól?

Margit kisasszony elmélázva és enyhén érinté a billentyűket.

Az urfi közelebb húzódik és újra kezdi a gyónást.

Semmi telet.

— Tehát ön nem tudja okát.

Az urfit láttnoki ihlet szállja meg.

— Talán még sohasem . . . ?

Most Margit kisasszony hallgat mélységesen. Piruló arccal hajol a zongorára és epedő futamok zsongása terjed lágyan édesen.

Az urfi felhevülten vallatja:

— Valóban, Margit, az ön ajkát még nem érinté egy olyan gézengúz kuzénocská felénk szája sem?

Margitka halkán, reszketve sügja:

— Nagyon féltem mindég . . . és elfutottam.

Az udvarló egy gyors pillantással rekognoskálta a terepet. A kicsi zongorára hajolva, rózsás pirral a selymes üde arczon. A mama elmélyedve a divatlappal bibelődik.

— És hová menekült ilyenkor?

— A mamához panaszra.

— És a mama mit mondott?

— Menj te kis bohó, nem halsz bele.

— Csakugyan azt mondta a mama?

— Igen . . .

A zongora felbőmbölt, mint menydörgés, közbe villámgyors takaros czuppantás és az urfi hangja hallatszik:

— Látja Margitka, a mamának mindig igaza van! . . .

hogyan egyik bizottsági tag jogosan mondhatta a főispánnak: nincs hely, nem lehet leülni.

Minek áll ott 3—4 rendőr a terem ajtajánál, ha mindenkinek szabad a bemenet?

Ott vannak a karzatok, az a hallgatóság helye, korteskedésre pedig ott a tágas lépcsőcsarnok, ne engedjék át termet ezek számára is.

Az elnöklő főispánnak is ez volt az első kellemetlen közgyűlése, s bármint iparkodott is uralkodni fölindulásán, azt nem takarhatta el.

II.

A prépost plébános balsikerei. A közgyűlést délelőtt 9 órakor nyitotta meg a főispán, s a polgármesteri szokásos havi jelentés felolvasása és törvényhirdetés után Mamuzsits Mátyás prépost-plébános kezdett szerepelni. Interpellációt intézett a polgármesterhez és városi tanácshoz sőt külön a rendőrkapitányhoz is, miért engedik az ártézi kut furását vasárnap délután is a templom előtt, mikor ez az isteni, az egyházi, de a világi törvényeket is sérti. És igaz van. De a polgármester igazolta eljárását, indokolván azzal: hogy néhány órai szünet alatt is majdnem 5 méternyire betölti a homok a csöveket, s roppant károk származnak ebből. Kivételes lévén tehát az eset, kivételes az intézkedés is. Ám a mi plébánosunk nem hagyja magát! Tudta hogy letorkolják, legalább ellop egy órányi időt a közügyek terén, s beszélt sokat-sokat, végül kirukkol egy aláírással, s névszerinti szavazást kért.

És az meg is ejtetett.

Szavazott 99 bizottsági tag. A munka vasárnap délutáni folytatására 63, a teljes vasárnapi szünetre 36. A prépost tehát elbukott.

De ismét csak 6 szerepelt.

A nagytemplomi sekrestyés fizetését akarta felszólaltatni, mert annak a szegény embernek 12 papra kell ostyát sütni és nem győzi segéd nélkül, fizetése pedig magának is alig elégséges. Csodálatos hogy annyi ostyát fogyasztanak el. Ezt a dolgot is elvesztette a plébános, s aztán nem is kelt fel többé, néma szereplője maradt a tárgyalás menetének.

Igen és nem.

Nagyobb zajt sőt elégedetlenséget keltett a tanítónő képezde elhelyezésének kérdése. Tudvalevő hogy e célra közgyűlésünk kijelente a szegedi országutmentén a sorompon kívül fekvő balkéz felüli szőlőterületeket. A főjegyző eladta ez évek óta huzódó ügy történetét, s felolvasta a miniszteri leiratot melyben sürgetik a várost, szerezzék meg kisajátítás útján a szükséges területet és kezdje meg az építkezéseket.

Többen felszóllaltak a hely ellen. Cél szerűtlennek, sőt veszedelmesnek nyilvánították hogy a leányok intézete a szállók közé tereltesse.

Indítvány tétetett hogy ez a terv ejtessék el, s mondja ki a közgyűlés hogy e célra a város alkalmas pontján keres helyet. A zűrzavar itt már bábeli lett. A tanács ragaszkodott a régi határozathoz, a közgyűlés többsége pedig az ellenindítványt pártolta. Végre a főispán szavazásra bocsájtotta a dolgot. A kik a régi köz-

gyűlési határozat fenntartását akarják azok „igen” — a kik új határozatot és más hely kijelentését kívánják „nem” szóval szavaznak.

A névszerinti szavazás megejtetvén, az eredmény az lett, hogy szavaztak 138, miből lett igen 25, nem 113.

A többség tehát nagy, és azt várták a főispántól, hogy kimondja, miszerint a tanácsellenes javaslat elfogadtatott.

Nem így lett.

A főispán kimondotta, hogy miután ingatlan szerzéséről van szó, a leszavazottak száma pedig nem felel meg a törvény követelményeinek, az ügy eldöntése fölötti szavazás a jövő közgyűlésre halasztatik.

Az elégedetlenség árja zugott fel, s bármint iparkodott a főispán szóhoz jutni, nem tudott, de ő sem engedett beszélni másoknak, ki ez elnöki enuncziáció ellen keltek ki és szólásra jelentkeztek, hanem elővette a tárgysorozat további pontját, hogy elfogadja-e a város a vasut által kisajátított képezdei kertért a □-ölenkénti 1 (egy) frtot vagy nem.

Igen: vagy nem:

Itt is névszerinti szavazás történt, s lett 123 igen, 38 nem.

(Folytatása következik.)

Polgármesterek a városokról.

Abból az alkalomból, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei kongresszust szerveznek, a „M. H.” több polgármester véleményét kérte ki és közli. — A vélemények egy dologban találkoznak, abban, hogy a városokat meg kell, szabadítani a megyei gyámkodás alól. — A véleményezők egyike például a városok szervezését a közigazgatás államosításának keretében a lehető legszorosabb organikus és egyöntetű kapcsolatban óhajtáná foganatosítani. E célból két kategóriába osztaná a városokat — Budapest kivételével — oly módon, hogy nemcsak a most törvényhatósági jelleggel bíró városok, hanem azok is, melyek egy vármegyének a székhelyét, vagy egy vidéknek a kereskedelmi és ipari gócpontját képezik — a vármegyétől a lehető legnagyobb függetlenséggel, de a vármegyében is kellő képviseltetéssel — az első kategóriába, a többiek (mezővárosok) a másodikba soroztatnának. — A mi a városok fejlesztését illeti, adassék meg nekik vagyoniukat illetőleg a lehető legnagyobb kezelési és rendelkezési szabadság; részesítve az állami, kereskedelmi és ipari szempontból nagyobb mérvű anyagi támogatásban; a közigazgatás keretében pedig tétessék minden egyes város egy járás és a járási tanács központjává. Végül kijelenti, hogy a modern demokratikus nemzeti állam megteremtését egy erős polgári középosztály megteremtésétől remélvén, nem helyeselheti, hogy a tervezet kongresszusra csak a törvényhatósági jellegű városok hivattak meg.

A világiállítás.

Chicago, szeptember 25.

A kiállítási igazgatóság a „fehér város” életét két héttel hosszabbra akarja nyújtani. Hogy miért? Hát néhány roppant talárral kevesebbe szeretne bukni.

A ki a fehér várost csak látta a maga páratlan fölségében, mind áldozna valamit, hogy örökre fenálljon és szinte kel-

lemetlenül érez azon gondolatra, hogy e remek alkotás ily rövid idő után a megsemmisített dicsők közé számíttassék.

A nov. 15-ig való nyitva tartás nem lehet rossz eszme mert a philadelphiai kiállítást is naponta majdnem annyian látogatták meg okt. 30-tól nov. 15-ig mind a hó bármely napján.

A kiállítási város roppant csatlakozott azon reményben, hogy a látogatók az idény alatt is ropant üzleti forgalmat fog csinálni, mert a város legnagyobb részében nyoma sem látható annak, hogy itt egy negyed millió idegen időzik naponta. Milliókat befogadható szállodák épültek a látogatók számára a kiállítás körül, hól eddig soha épületek nem állottak, itt szállanak meg a látogatók.

Legalább 50 millióra tehető azon összeg melyet e vállalkozók elvesztenek, mert szállodák tized része is elég lett volna, a kiállítást látogatók szamarányához képest.

Vagonette vállalatok vannak, melyek olyanokat, kik a város nevezetesebb részét látni akarják, 2 dollárért külön koszikáztatják.

Sokan, a kik Chicagot barangolásban akarták megtekinteni, nem maradt idejük azt meg sem bánni, mert nyomuk veszett. A kik még csak kiraboltattak, vagy hamis játékosok által kifosztattak, dicsőségről szólhatnak, hogy legalább irhajuk utána nem ment.

Többször rosszul eset látnom a mint „Uncle Sam” great natiójának egyes ripőkjei kövel dobálták meg a város utcáin végig menni merészkedő ázsiai, afrikai és más nem a „civilizált” countryből származó népeket: No, ezek ugyan furcsa fogalmat szereznek az amerikai civilizációról.

A ki látta, amint a Corcoran, Cavanaugh, és Fitzpatrikok, hogy tépdelik a bevándorlott muszka zsidó talán nem épen minden évben kifűsült szakálát a New-York Battery, azoknek fogalmuk lehet ezeknek is élményeiről.

Egy fehér hollóra is akadtam a Jackson Parkban, egy vendéglős tisztos személyében. Ez azt állítja, hogy 30,000 dol. takarított meg az idény alatt. De sokan szerettek volna ő helyébe születni!

B—k A.

Közigazdaság, ipar, kereskedelem.

— Egy új gép, mely egyszerre szánt, vet és boronál. Debreczenben a napokban Németh György ujföldi tanyáján egy igen érdekes mezőgazdasági találmánnyal történt kísérlet. Egy debreczeni ruhakereskedő, ki egyuttal szakképzett gépész is, oly gépet talált fel, mely egyszerre szánt, vet és boronál. Ámbár a kísérlet meglepően sikerült, még tökéletesítésre van szükség, azonban remélik, hogy az éles eszű fel-találó a tökéletesítéseket sikerrel eszközli s gépével a mezőgazdaságnak nagy hasznára lesz.

— Gazdag köszentelepet fedeztek fel megyénkben az ilonczai határban. A teljesen kiérett barna köszén rendkívül vastag rétegben található közel a föld felszínéhez s körülbelül egy kilométernyi területet foglal el s nagyrésében a közbirtokosság területén fekszik. Most a közbirtokosság és a gr. Schönborn-uradalom vetekednek rajta, hogy melyik nyeri meg

a bányahatóságtól a turzási jogot A fel-fedezték fekete gyémántok még gazdaggá és virágzóvá tehetik Ilonca vidékét s nyüzgő életet teremhetnek a csendes, elhagyott tájon.

Törvénykezés.

— Kiss Dógyi Menyhért mint ez annak idején lapunk hasábjain bővebben ismer-tette volt, azzal van vádolva, hogy nejté éjnek idején midőn az ágyában aludt for-gópisztolyal lelőtte A szabadkai kir. tör-vényszék ez ügyben még f. é. július hó-ban megtartotta a végtárgyalást és bizo-nyítékok hiányában felmentő ítéletet ho-zott. A kir. ügyész felebbezése folytán a szegedi kir. ítélő tábla az ítéletet feloldo-tta, újabb vizsgálatot szakértői felülbírást és az orsz. közegészségügyi tanács fel-üvéleményeztetését rendelte el. Mindez meg-történvén, a kir. törvényszék f. hó 11-én újabb végtárgyalást tartott. Miután az egész ügy hosszas előadás után újból ismertette lett, a törvényszék Markovics kir. alügyész vád — és Szalay László ügyvéd védbeszé-dének meghallgatása után ezuttal is fel-mentő ítéletet hozott, mely ellen az ügyész-ség ismét felebbezett. A felmentő ítélet azonban most is csak úgy szól mint első ízben, hogy a felmentés mellett is vádolt letartóztatva maradjon mindaddig míg az ítélet jogerőre nem emelkedik.

IRODALOM, MŰVÉSZET.

— Színház. Rakodczay Pál jól szerve-zett színtársulatával előadásait holnap f. hó 14-én „Bánk bán“-nal kezdi meg (bér-l. szünet). Vasárnap: „Apja lánya“ (bér. sz.) Hétfőn a bérlet kezdetűl: „Sabin nők el-rablása.“ Kedden: „A Szultán.“ Szerdán: „Kékszakállu herceg.“ Csütörtökön: „Gazdag szegények.“ Jókai színműve. Pénteken „Fehér rózsák.“ bohózat. Szombaton: „A rablók.“ operette.

— A párbaj mellett. A Kálmán József dr. halála fölvetette újból mindazokat az eszméket, amelyek a párbajok elűzése mel-lett szólnak. Sőt általános, szinte exotikus jellegű mozgalom indult meg a párbajoz-asnak végkép való kirtása iránt. Való-ságos irodalom keletkezett e részben s a társadalmi pozíciók igen nagy tekintélyű emberei látták szükségét annak, hogy sujtó nyilatkozataikkal lehetetlenné tegyék a gentlemanok között előforduló kiélesült af-faireknek fegyveres elintézési módját. A sűrű nyilatkozások és állásfoglalások azon-ban oly fogalmi zavart idéztek elő, ame-lyet tisztázni kell, mielőtt a törvényhozás a társadalomban megindított akcióhoz hoz-zájárulna. Ez a célja annak a röpiratnak, amely pár nap múltán hagyja el a sajtót, s amelyet Andreánszky Jenő drd. irt, aki ez idő szerint a szegedi államfogház lakó-ja éppen párbaj következtében. A röpirat tárgyalja mindazokat az érveket, amelye-ket a párbaj eltörlése mellett egyesek és hírlapok fölhoztak s végre arra a konklu-zióra jut, hogy a férfias párviadatok fon-tartandók, ám a párbaj-mánia megszünte-tésére konkrét javaslatokat sorol föl. And-reánszky Jenő drd. neve a lovagias eljárás terén annyira ismeretes az egész ország-ban, hogy fejtegetései méltán számíthat-nak a lehető legnagyobb érdeklődésre, már csak ama bátorságnál fogva is, amelylyel magát és felfogását ellentétbe helyezi a

párbaj ellen föltámadt intenzív erejű moz-galmakkal. A könyv érdekességének jel-lemzésére elegendő lesz az egyes fejezete-inek felsorolása. A tartalom-jegyzék így hangzik: I. A párbaj. 1. A párbaj eredete. 2. A párbaj lelki motivumai. 3. A párbaj jogosultsága. 4. Társadalmi kényszer. 5. A párbaj és a nők. 6. Párbaj és büntető-jog. 7. A katonaság és párbaj. 8. Mozga-lom a párbaj ellen. 9. Schlauch Lőrincz bibornok a párbaj ellen. 10. A sajtó a pár-baj ellen. 11. Casinok és körök mozgalmá. II. A párbaj-mánia. 12. A társadalom be-tegsége. 13. A párbaj-mánia ellen. III. Függelék. 14. A nagyváradi párbaj. A röpi-rat ára 60 kr, amely összegnek Endrényi Imre könyvkiadó vállalata címére (Szeged) való beküldése után, a megrendelő portó-mentesen kapja meg „A párbaj mellett“ című könyvet. Az indokolást még nem ismerjük, s így bővebben nehéz is hozzá-szólni, de a címek közlése után elég érdekesnek mutatkozik.

— Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetének (szerk. Beöthy Zsolt) legújabb, tizenegyedik füzete nagyszű melléklettel jelent meg: ez a gyulafehérvári Battyhányi-könyvtár tulajdonát képező, s a könyvészeti irodalomban Esztergomi Missale név alatt szereplő kódex címképe, színes hasonmásban. Az eredeti a magyarországi középkori könyvfestésnek leg-régibb s egyik legszebb emléke, melyet egy westfá-liai származású, de hazánkban letelepedett plébános irt és festett: 1377-ben. A kódex főkéssége a cim-lap melynek szövegét élénk színekben pompázó lom-bozatos lapszerű festés foglalja be, több miniatérkép-pel; ezek közt legszebb a kezdetűben levő, mely az anyagi üdvözlötet ábrázolja, középtűt a magyar koronával. A másolat, mely Uhlmann József intéze-téből került ki, valódi remeke a hazai műiparnak. A füzet másik mellelete egy XVI. századi magyar író fűvészkönyvének címlapja, mely egyszersmind egy középkori gyógyszer-tár berendezését is feltünteti. — Nem kevésbé érdekes a füzet szövege, melyben Angyal Dávid folytatja a XVII. századi magyar történetírás ismertetését, találó ítéletekkel jelleme-zvén e kor történetíróit. Utána Erdélyi Pál a XVII. századi lírai költészetéről értekezik, részletesen méltatván Rimai János verset, a virágzó egyházi költé-szetet s az ú. n. főrangú lírikusok (Beniczki P., Ba-lassa B., Kohári I. s mások) költői műveit, különö-sen fiemelvén gróf Pekryné, Petróczy Kata Szidónia asszonyait, melyeket e század leglírajbb alkotásainak nevez. A füzet 3-ik cikkében Széchy Károly kezdi meg Zrínyi Miklós működésének jellemzését, itt még csak a bevezetést adván. A szöveget, mint mindig, ezuttal is sok érdekes kép díszíti: arcképek (Bethlen G., I. Rákóczi Gy., Kemény János, Frinyi Miklós), aláírások (Kemény J., Rimai, Péchy Simon), címlap-pok (Gönci énekeskönyve, Rimai és Beniczki versei), a főrangú írók cimerei stb. A 25—28 füzetre terve-zett elsőrangú fontosságú vállalat nemzeti kulturánk-nak örök emléke leendő s már ezen szempontból is ajánljuk minden iskolázott ember és minden család figyelmébe. Minden füzet ára csak 40 kr. Megrendel-hető a kiadóhivataltól (Athenaeum, Budapest Feren-cziek Tere 3. sz.) és minden könyvkereskedőtől. Jó-kai Mor Magyar Nábobjának fűzetes diszkiadása be-fejezéséhez közlédik. A most megjelent 15. füzet is mutatja, mily kiváló diszmunakával fog irodalmunk ezen kiadás által gazdagodni. Minden füzet ára 40 kr, kapható minden könyvkereskedésben.

— A Pallas részvény-társaság népies naptárai közül megjelent kettő, még pedig „Az Obsitos“ jókedvű kalendárium az 1894. esztendőre. A magyar nép mulatsá-gára glédába állította Vitéz Hári János. VI. évfolyam. Az 57 képpel s számos jó-izű adomával ellátott szép kiállítású nap-tár ára 30 kr. A másik „A magyar ember naptára“ az 1894. esztendőre. Szép törté-netekkel és képekkel a magyar nép szá-mára szerkeszti Kurucz Péter. Ennek is 30 kr az ára, s ha a szép kiállítású nap-tárt melegen ajánljuk olvasóink figyelmé-be, azt teljesen indokolja a következő tar-talom: 1. A 100 esztendő s jöendőmondó jó tanácsai az 1894. évre. 2. Nóták hőse.

Irta Várnai Sándor (8 képpel). 3. Balkezfő Demeter. Költemény. Irta P. Szathmáry Károly. 4. Egy szép leány története. El-beszélés Gaál Mózesstől (10 képpel). 5. A szegény ember kakasa. Benedek Elektől (2 képpel). 6. Miképpen élünk, hogy hosz-zú élettek legyünk? Ekes rigmusokba foglalt szabályok. 7. A szegény ember s az ördög. Irta Benedek Elek. 8. A kaku-kos óra. Irta Jakab Ödön (5 képpel). 9. A mi arcképeink (5 képpel). 10. Az év története (3 képpel.) 11. Nevettető rész. Tréfás elbeszélések és adomák (5 képpel.) A naptárak minden könyvkereskedőnél és könyvkötőnél kaphatók.

HIREK.

— Közgyűlési választások eredménye: házipénztárnoknak **Peits István** 123 sza-vazattal, Polyakovics Gerő 35 és Pércsics Béla 29 szavazata ellenében; másodosztá-lyu pénztári tisztnak **Martyn Albert** 73 szavazattal, Kalmár József 50 és Völgyi Péter 22 szavazata ellenében; másodoszt. irtoknak: **Milassin Sándor** 37 szavazattal, Sinkó Antal 10 szavazata ellenében vá-lasztattak meg. Burger József-re szavazat nem esett.

— Hymen. Frankl Salamon rövid idő előtt városunkban letelepedett fakereskedő f. hó 25-én tartja esküvőjét Nagy Sarány-ban Wellesz Szidónia kisasszonnyal.

— A Palicsi villamos vasut ügyében a tegnapi közgyűlésen Bobula János kérel-mére 119 igen 3 nem szavazatával szem-ben kimondatott, hogy 90 évi használat-ra a szükséges terület használata díjmen-tesen átengedtetik. Itt is névszerint sza-vazás volt.

— A helypénz beszédre vonatkozólag a tanács által a tegnapi közgyűlésen tett javaslata, mely szerint ez 50%-al felemel-tetnék, — elfogadtatott és a tanácsnak újból kiadatott.

— A tanítónőképezde ügyét addig ha-logatják és elhelyezése fölött addig böl-cselkednek a mi bölcs városi atyáink, hogy egy szép napon elbölcselkedik töl-ünk szegedi szomszédaink az intézetet, akkor aztán apelláthatnak, veszekedhet-nek, kérvényezhetnek s másféle „hat-nak“ — „hetnek“ dolgokat is tehetnek de azt vissza nem kapják soha.

— A polgármester által nyomtatás végett kiadott felhívások és egyéb hirdetmények-ben egy idő óta igen sok — nem tudjuk — sajtó hiba-e vagy kézírati hiba észlel-hető. Így többek között a legutóbbi közgy. tárgysorozat 8. pontjában ez áll: „Tanács javaslata a „nőtanítónőképezde“ tárgya-ban. Mi féle állat ez? Nem jó volna a nyomtatványok korrekturáját átolvasni?“

— Tüzeset. Tegnap délelőtt 10 órakor Vida Mihálynak a szegedi szállékön túl lévő tanyáján egy óriás nagyságu szalma-kazal kigyulladt. A városi és önk. tűzoltóság, ugy a közelben gyakorlatot végző huszároknak sikerült a tüzet lokalizálni ugy hogy a gazdasági épületekben semmi kár nem esett, sőt a felhalmozott szalma nagy része is megmentetett.

— Helyettes állatorvos alkalmaztatik napi-dij mellett, a mig a rendes felgyógyul, vagy szabadság ideje lejár. Ideje is, mert ezen a téren tarthatatlanok az állapotok. Szabadka 16 □ méterföld területén, a hol az állattenyésztés és kereskedelem így vi-rágzik, szinte nevetséges hogy egy állat-orvos működik. Itt legalább is kellene négy, hogy az igényeket kielégíthessék.

— Az iskolák fűtésére vonatkozó pályázatot illetőleg, a közgyűlés újabb pályázat hirdetését rendelte el, miután az első pályázati hirdetés szövegezése körül hiba csúszott be.

— Egy fiatal ember, a takarékpénztár és népbank kerítésénél találkozik a mindig jó kedvű V. közjegyzői hivatalnokkal és rövid üdvözlés után, egész titokszerte kérde tőle: Vajjon a kerítésen belül letelező tehén, ki tulajdonosa legyen? Mire V. tettetett csodálkozással felel: Hát nem tudja? s fülébe sugja „a Kovacsics Gusztijé”. Aha! szól nagy fontoskodással homlokára ütve a fiatal ember, most már tudom, — bizonyosan kibérelte.

— A tuki ugarak között vezető országúthoz vasuti alóljáró tervezetett, de a miniszter 8 ezer forint hozzájárulást kíván. A város ezt megtagadta, s így alóljáró nem lesz. Valóban sajtáságos hogy tőlünk csak mindig vinni akar a kormány, adni pedig soha.

— Nem magyar nyelvű tanítók eltüntetése. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter körrendeletet intézett az ország összes közigazgatási bizottságához, a magyar nyelv tanításáról szóló 1879. évi XVIII. tc. pontos végrehajtása tárgyában. A népoktatási tanintézetek 1891/2 tanévi működéséről beérkezett adatokból ugyanis megállapította, miszerint az említett tanévben az ország 25,505 tanítója közül 1601 nem birta a magyar nyelvet, oktató képességgel is 2357 népiskola volt, melyben a magyar nyelv sikertelenül, vagy egyáltalában nem tanítottat, sőt ugyanakkor 2984 tanítói oklevéllel nem bíró egyén alkalmaztatott tanítói állomásokra. Ezen adatok kétségtelenné teszik, hogy az említett törvények rendelkezéseinek végrehajtása iránt az iskola fenntartók és a hatóságok még most sem tettek meg mindazon intézkedéseket, melyeket a törvény és a rendeletek szigorú kötelezőségei szabtak meg. Felhívja ennek folytán a miniszter a közigazgatási bizottságot, miszerint a tapasztalt bajok orvosoltassanak, s már most elrendeli, hogy a törvényhatóság területén működő összes népiskolai tanítók közül melyik magyarul nem tudó tanító alkalmazása tekintendő semmisnek és érvénytelennek s ha a kifogásolt tanító helyett a közigazgatási bizottság által kintizendő határidő alatt nem alkalmaztatnék magyarul tudó kellő képesséssel bíró tanító, akkor az illető magyarul nem tudó tanítónak a tanítástól való eltávolítása iránt azonnal tegyen jelentést a miniszterhez. Hasonlóan kell eljárni az 1868. év óta tanítóként alkalmazott, de tanítói oklevéllel nem bíró egyénekre nézve. Felhívja továbbá a közigazgatási bizottságot, hogy állapítsa meg, népiskolákban nem felel meg a magyar nyelv tanításának eredménye az 1879. évi XVIII. tc. követelményeinek, s azután szólítsa fel az érdekelt iskola főhatóságát, hogy a közigazgatási bizottság által megállapítandó határidő alatt tegye meg a szükséges intézkedést a magyar nyelv tanításának eredményesebbé tétele iránt. Ha a kívánt intézkedés ez alatt meg nem történik, vagy a magyar nyelv tanításának azontúl sem lenne több sikere, akkor a közigazgatási bizottság tegyen a miniszterhez jelentést, hogy az 1879. évi VIII. tcz. 6. §-ának 3. pontja értelmében eljárasson.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos
SZALAY LÁSZLÓ A.
ügyvéd.

8881 szám. Tkvi 1893.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi hogy Perge Pál es csatlakozott társa végrehajthatóknak Szücs Mihály végrehajtást szenvedő ellen 58 frt 60 kr tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbíró) területén levő szabadka város határában fekvő a szabadkai 3840 sz. tjbén foglalt következő ingatlanokra u. m. 1) Az A § 9608/6 hrsz a foglalt Szücs József, Katalin, Pál, Ilona, György, Mark és Mihály néve álló és az 1881 évi 60 ter 156 §-a pontja értelmében elárverezendő ingatlanra 180 frt. 2) az A § 9608/a hrsz a foglalt ugyanazok nevében álló szintén az 1881 évi 60 ter 156 §-a pontja értelmében egészben elárverezendő ingatlanra 180 frtban már megállapított kikiáltási árban Kovács Sztriko György és neje szücs Ilona késedelmes arverési vevők kárára és veszélyére bánatpénznek elvesztése mellett. Az arverést 180 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1893 évi október hó 28 napján délelőtti 9 órakor a szabadkai tkvi hivatalban az arverési feltételek értelmében megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog. Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 18 frt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szabadkán 1893. évi agusztus hó 18-án a kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Szerdahelyi,
kir. törvényszéki bíró

680. vh szám. 1893.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíró 11222/93 számú végzése által Aradsszki György és társai javára végrehajtást szenvedett Turánov Péter ellen, lak. Szabadkán 400 frt tőke és eddig összesen 41 frt 85 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírónilag lefoglalt és 720 frtra becsült két ló, egy kocsi, egy tehén egy rosta, 35 m. m. buza és 150 frt készpénzből álló ingóságok nyilvános arverés útján eladatnak.

Mely arverésnek a f. évi 11975 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszí-

nén, vagyis Verusitson alperes lakásán 100 szám leendő eszközlésére 1893-ik évi október hó 17 napjának délelőtti 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen arverésen — az 1881 évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében — a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-a értelmében, kik az arvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben az, hogy részükre foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az arverés megkezdéseig alulírottul egy példányban írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, Végre kötelesek bérbe- vagy haszonbérbeadók az 1881. évi LX. t.-cz. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az arv. megkezdéseig alulírottul bejelenteni.

Az arverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán 1893 évi október hó 2-ik napján.

Csernyus
kir. bírósági végrehajtó.

Tokaji Cognac.

Első Tokaji Cognac gyár Tokaj.

Első Tokaji Cognac gyár Tokaj.

Tiszta borkivonat.
Minőség felülmulhatatlan.
Csak akkor valódi, ha Tokaj város címével és beégett dugaszával van ellátva.
Minden jobb fűszerüzletben kapható.

Női kalap kiállítás.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönséget a legutolsó divatu

ősz és téli női kalapok ujdonságok

szives megtekintésére felkérni melyeket szerencsém lesz helybeli

Arany bárány szállodában

f. hó 16-tól 20-ig eladásra kiállítani.

francia angol és bécsi kalap különlegességek

Teljes tisztelettel

Rieger Emil

kalap kereskedő Budapestről.

andajában Szabadkán.